

PPA110วิชา สังคมและเศรษฐกิจไทย Thai Social and Economic Structure

By Dr. Phudit Nokhontod

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน

สถานการณ์การพัฒนาเศรษฐกิจโลกในปัจจุบัน

การพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นกระบวนการที่ทำให้รายได้ต่อบุคคลที่แท้จริงของคนในประเทศเพิ่มขึ้นในระยะยาว โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ประเทศต่างๆ จำเป็นต้องพัฒนาเศรษฐกิจ โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือเพื่อการยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น

การวัดว่าประเทศมีการพัฒนาเศรษฐกิจอยู่ในระดับใด ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งเครื่องมือสำคัญ คือ **รายได้ต่อบุคคล** และหลักเกณฑ์อื่นๆ ที่ไม่ใช่เศรษฐกิจ ซึ่งค่าใช้จ่ายหรือรายได้ต่อบุคคลเป็นเครื่องวัดฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งสามารถแบ่งประเทศต่างๆ ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มโลกที่หนึ่ง (ประเทศที่พัฒนาแล้ว) เป็นประเทศที่มีรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลสูงมาก และมีการพัฒนาอุตสาหกรรมก้าวหน้ามาก เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา ญี่ปุ่น

กลุ่มโลกที่สอง (ประเทศสังคมนิยม) เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน เกาหลีเหนือ คิวบา

กลุ่มโลกที่สาม (ประเทศด้อยพัฒนา) เป็นประเทศที่ยากจน เช่น ประเทศในทวีปแอฟริกา ละตินอเมริกา และเอเชีย

มาตรวัดรายรับและผลผลิตของประเทศ (Measures of national income and output)

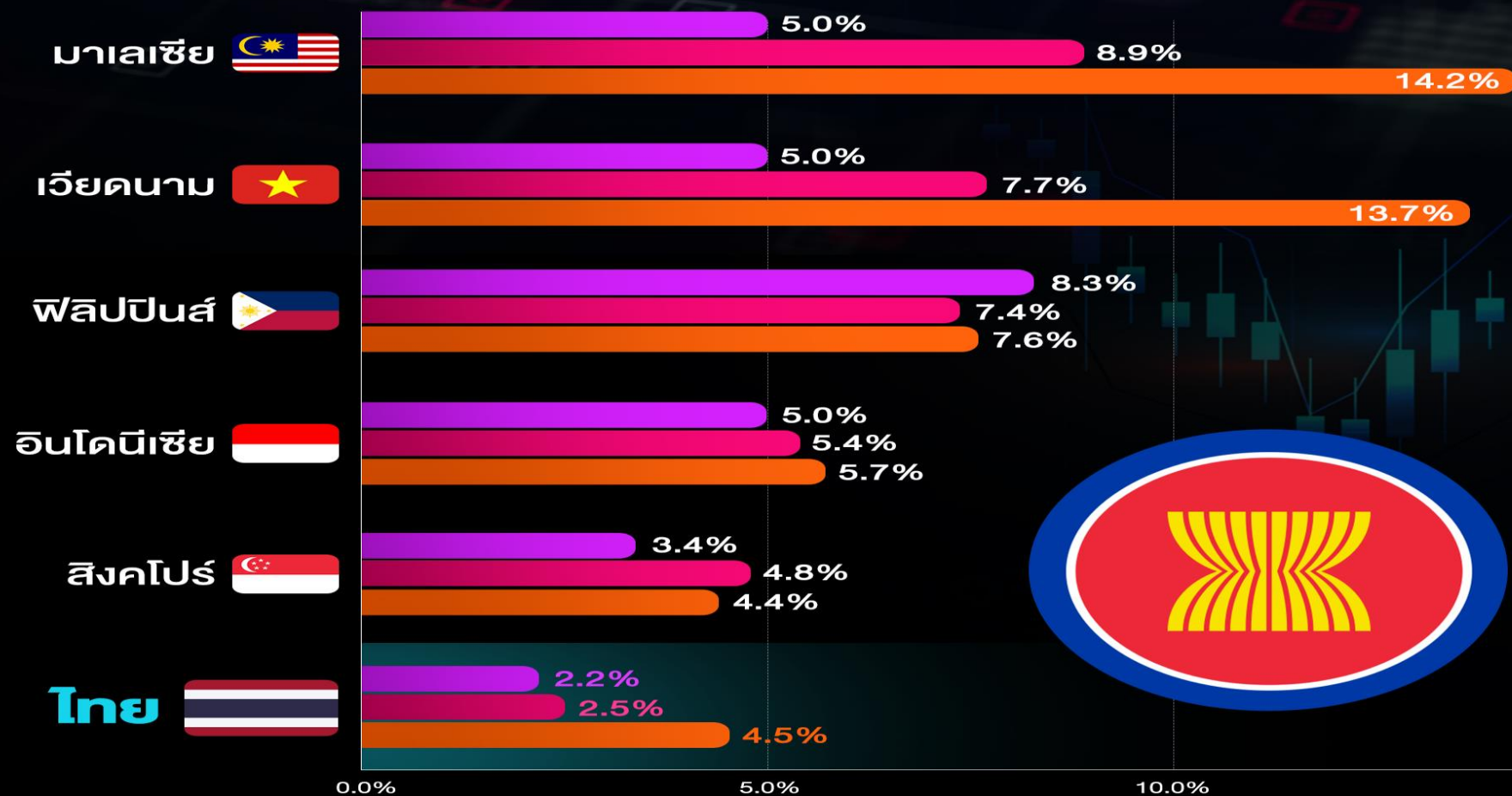
เป็นเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อประมาณมูลค่าของสินค้าและบริการภายในระบบเศรษฐกิจ ในการคำนวณใช้ระบบของบัญชีประชาชาติ หรือ “การทำบัญชีประชาชาติ” ที่ถูกพัฒนาขึ้นในช่วงคริสต์ทศวรรษ 1940 มาตรวัดที่ใช้ทั่วไป เช่น

- ▶ ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product, GNP)
- ▶ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product, GDP)
- ▶ ผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิ (Net National Product, NNP)

เทียบการเติบโต GDP อาเซียน

ไทยอยู่ตรงไหน เมื่อเทียบกับเพื่อนบ้าน

ไตรมาส 1 ไตรมาส 2 ไตรมาส 3

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน

สถานการณ์การผลิต

ในทาง**เศรษฐศาสตร์** การผลิต หมายถึง การสร้างสินค้าหรือบริการต่างๆขึ้นมาโดยใช้ปัจจัยการผลิต ทั้งนี้ เพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ และยังก่อให้เกิดอรรถประโยชน์ด้านรูปร่าง (Form Utility) สถานที่ (Place Utility) และเวลา (Time Utility)

ถ้ามองเป็น**ระบบ** การผลิต หมายถึง การนำเอาปัจจัยการผลิตทั้งหลายหรือ ส่วนนำเข้า (Input) ที่ต้องใช้ในการผลิตมาแปรสภาพให้เป็นผลผลิต (Output) นั่นคือ สินค้าหรือบริการ

นอกจากนี้การผลิตยังหมายถึงการสร้างสรรคสิ่งต่างๆ ให้มีคุณค่าขึ้นมาโดยใช้ปัจจัยการผลิตต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของมนุษย์

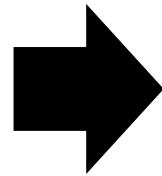
ปัจจัยการผลิต (Factor of Production) คือ สิ่งที่นำมาใช้ในการผลิต ถือได้ว่าเป็นสินค้า คือเป็นสินค้าผู้ผลิต (Producer's Goods) เพราะปัจจัยการผลิต เป็นสินค้าที่ผู้ผลิตต้องการแตกต่างจากสินค้าและบริการทั่วไป ซึ่งเป็นสินค้าของผู้บริโภค

ในการผลิตสินค้าและบริการ จะใช้ปัจจัยการผลิตแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการผลิตว่าต้องใช้ปัจจัยอะไรจำนวนมากน้อยเพียงใด เพราะในการผลิต ไม่สามารถจะใช้ปัจจัยเพียงอย่างเดียวได้ แต่ต้องใช้ปัจจัยหลายชนิดประกอบกัน ซึ่งปัจจัยในการผลิตสินค้านี้มี 4 ชนิด คือ **ที่ดิน** **ทุน** **แรงงาน** และ**ผู้ประกอบการ**

การผลิตหมายถึง การนำเอาปัจจัยการผลิตชนิดต่างๆ มาใส่ในกระบวนการผลิต
แปรรูปปัจจัยการผลิตให้เป็นสินค้าและบริการต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์

การผลิตเป็นการสร้างอรรถประโยชน์ให้กับผู้บริโภค และยังเป็นการเพิ่มมูลค่าของ
สิ่งของที่มีอยู่แล้วให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

การผลิต
มีวัตถุประสงค์

จำหน่ายและบริโภคภายในประเทศเมื่อมีสินค้าเหลือ
จึงค่อยส่งออกไปขายต่างประเทศ

การผลิตระดับประเทศนั้น เมื่อพิจารณาจากลักษณะการผลิตระดับประเทศจะเห็นได้ว่า
เป็นการผลิตที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะคือ ผลิตแล้วส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ที่เรียกกันว่าผลิตเพื่อ
การส่งออก

ลักษณะการผลิตเพื่อการส่งออก

เป็นการผลิตแบบขนาดใหญ่ (Mass Production)

เน้นการใช้เครื่องจักรแทนแรงงานคน

ใช้เทคนิคการผลิตเพื่อให้ต้นทุนต่ำ

ปริมาณการผลิตในแต่ละรุ่น (Lot) มีจำนวนมากเพื่อให้เกิดการประหยัดขนาดของการผลิต

การจัดการธุรกิจในปัจจุบันนี้

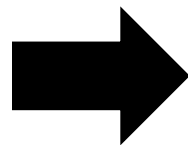
ไม่ได้มาจากการดำเนินงานของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หากแต่เป็นความสำเร็จ
ที่มาจาก การดำเนินการร่วมกันระหว่างหลายๆ บริษัทที่สนับสนุนกันและกัน เช่น

บริษัทคู่ค้าที่ขายวัตถุดิบ บริษัทผู้ผลิต บริษัทจัดส่งสินค้า
บริษัทขายปลีก ลูกค้า

ความสำเร็จทางธุรกิจจะดูได้จากความพึงพอใจลูกค้าเป็นหลัก หากธุรกิจ
สามารถผลิตสินค้าที่ทำให้ลูกค้าพอใจ เช่น

คุณภาพตามที่ลูกค้าต้องการ ราคาต่ำ จัดส่งสินค้าได้สะดวกและรวดเร็ว
มีบริการหลังการขายที่ดี มีรูปแบบสินค้าให้ลูกค้าเลือกได้มากมาย หรือผู้ผลิตสามารถผลิต
สินค้าได้หลากหลายรูปแบบหรือพัฒนาสินค้าได้รวดเร็ว ก็ย่อมจะประสบความสำเร็จไปสู่
การเป็นบริษัทชั้นนำของประเทศและของโลกได้ในอนาคต ซึ่งการที่จะทำได้เช่นนี้ต้องมีการ
จัดการโซ่อุปทาน (Supply Chain)

การจัดการโซ่อุปทาน

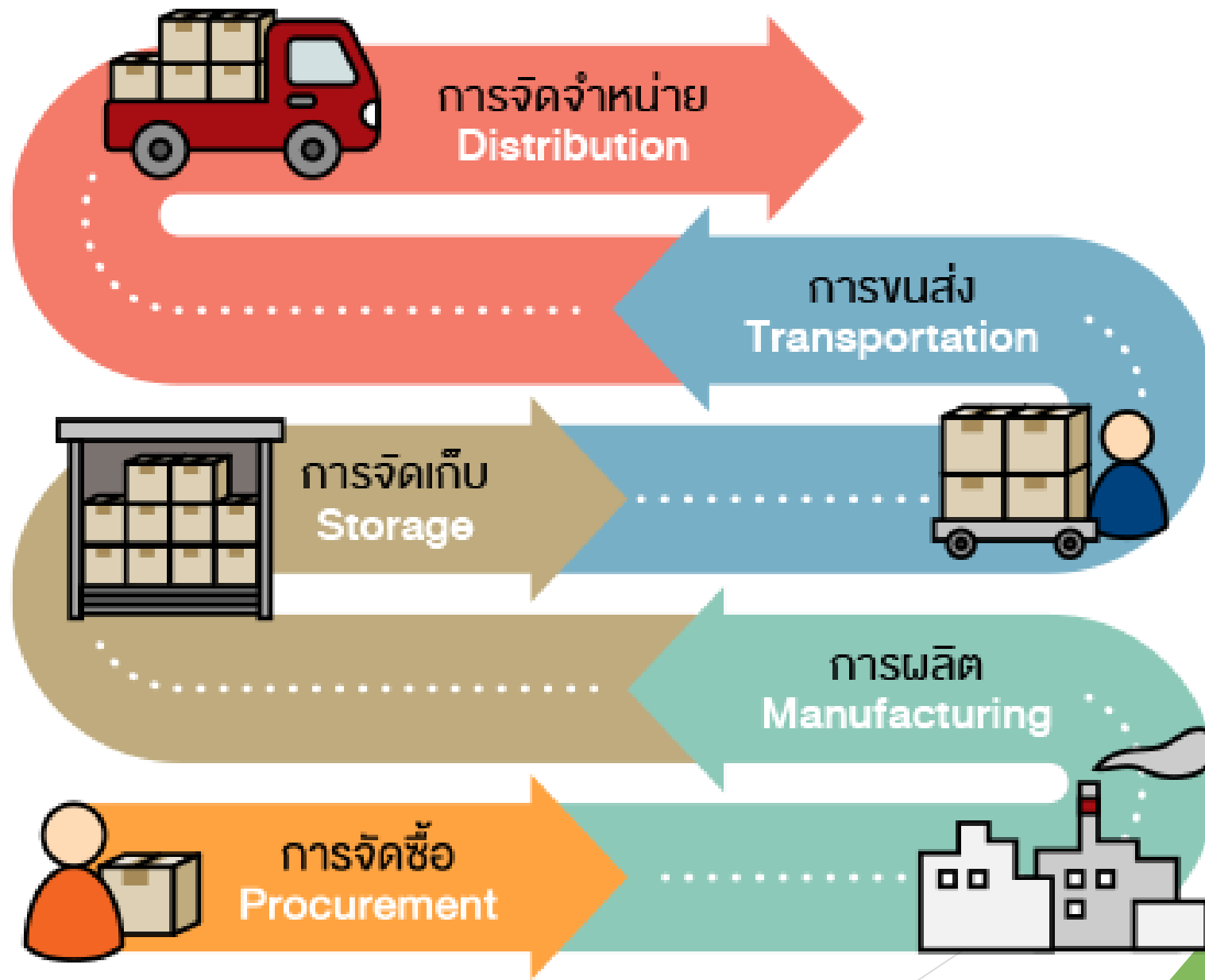

กระบวนการการผลิตสินค้าหรือบริการแบบใหม่ที่มองความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันตั้งแต่ **ลูกค้า ผู้ผลิต คู่ค้า ที่ขายวัตถุดิบ (Suppliers)** โดยมีการเชื่อมโยง (แบ่งปัน) ข้อมูลกันตลอดทั้งโซ่อุปทาน เพื่อให้ลูกค้าได้รับความพึงพอใจสูงสุด ด้วยต้นทุนต่ำ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการดำเนินงาน

E-commerce, Internet มาช่วยในการติดต่อระหว่างกันในโซ่อุปทาน การนำโซ่อุปทานมาใช้ในการดำเนินงานจะช่วยสร้างความได้เปรียบในเชิงแข่งขันทางธุรกิจ ในที่นี้ขอยกตัวอย่างการผลิตชาเบญจรงค์ เราจะไม่แข่งขันทางด้านราคากับประเทศอื่น แต่เราจะพยายามผลิตสินค้าให้มีคุณภาพกว่า สวยงามกว่า เพราะไทยได้เปรียบในเรื่องฝีมืออ่อนช้อย สวยงามและประณีต

หลังจากดูเรื่องต้นทุน IT ตลาดแล้ว ก็นำ Supply Chain มาใช้ด้วย โดยการดูไปข้างหลังคือที่ Supplier ต้องจัดการ Supplier ให้ได้คุณภาพต้นทุนต่ำจึงจะสามารถแข่งขันได้

supply chain ของบริษัท

ในภาวะที่มีการแข่งขันกันอย่างสูงผู้ผลิต/โรงงานผู้ผลิตมีโอกาสน้อยลง
ธุรกิจที่จะดำรงอยู่ได้สินค้าต้องมีต้นทุนต่ำและมีคุณภาพ

การแข่งขันที่มีอยู่อย่างต่อเนื่องตลอด ทำให้ต้นทุนไม่สามารถทำให้
แข่งขันกันทางด้านราคาให้ต่ำลงได้ไปกว่านี้ (ข้างหน้า) ทำให้โรงงานหรือผู้ผลิต
ต้องหันกลับมามอง Supplier (ข้างหลัง) พยายามที่จะลดต้นทุนโดยพิจารณา
Supplier ลักษณะ Supply Chain ใช้ไม่ได้เพราะความซับซ้อนของการค้าระหว่าง
ประเทศ

ประเทศญี่ปุ่น ญี่ปุ่นเห็นว่าประเทศจีนเป็นประเทศที่ผลิตสินค้าต้นทุนต่ำ และคุณภาพยังมีปัญหา บวกกับระเบียบข้อบังคับที่ผู้ลงทุนสามารถขนเงินออกนอกประเทศในจำนวนที่จำกัดทำให้นักธุรกิจชาวญี่ปุ่นไม่สะดวกและไม่อยากลงทุน

อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์มีปัญหาในด้านความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ญี่ปุ่นมั่นใจคุณภาพฝีมือแรงงาน และกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ
เอื้ออำนวย

ดังนั้นประเทศญี่ปุ่น จึงมักจะมาตั้งฐานการผลิตในประเทศไทยโดยเฉพาะการผลิตยานยนต์ และไม่ใช่เพียงแค่ให้ประเทศผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์รถยนต์เหมือนในอดีต ปัจจุบันญี่ปุ่นให้ประเทศไทยผลิตชิ้นส่วนและประกอบรถยนต์เป็นคัน (สินค้าสำเร็จรูป) และส่งออกไปให้ประเทศคู่ค้าของญี่ปุ่นภายใต้ตรา ยี่ห้อ (Brand Name) ของญี่ปุ่น เช่น Toyota Honda Isuzu เป็นต้น

การผลิตและประกอบในไทยแล้วส่งออก เช่นนี้ประเทศญี่ปุ่นจะได้ประโยชน์ด้าน GSP (Generalized System of Preference(สิทธิพิเศษทางการค้า)) เช่น ถ้าญี่ปุ่นส่งออกเอง ประเทศคู่ค้าคิดภาษี 50% แต่ถ้าเป็นประเทศไทยส่งออก ภาษีอาจจะเท่ากับ 5 - 10% เป็นต้น

การผลิตในอนาคตจะเป็นการผลิตแบบ Mass Production เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ จะสมมุติว่ามี 3 บริษัทคือ บริษัท A, บริษัท B และบริษัท C

- ▶ บริษัท A เป็นบริษัทที่เป็นศูนย์กลางรับผลิตสินค้าให้กับทุกตราหือแต่ไม่มีตราหือเป็นของตัวเองเลยและไม่เป็นผู้จำหน่าย เช่น ประเทศจีนรับผลิตยาผีฟ้าให้ประเทศต่างๆ ทั่วโลก เพราะสามารถผลิตได้ในต้นทุนที่ต่ำ ใครมาจ้างจีนรับทำให้หมด จีนจะไม่ขายและไม่มีตราหือเป็นของตนเอง
- ▶ บริษัท B เป็นบริษัท เป็นบริษัทที่มี แต่ตราหือ (Brand) เพียงอย่างเดียว ไม่เป็นผู้ผลิตและไม่เป็นผู้ขาย แต่จะจ้างบริษัท C ให้เป็นบริษัทที่ทำหน้าที่ขายกระจายสินค้าให้กับบริษัท B
- ▶ บริษัท C เป็นบริษัทที่ไม่ผลิต ไม่มีตราหือเป็นของตัวเอง แต่จะทำหน้าที่เป็นผู้ขายหรือจัดจำหน่ายสินค้าแต่เพียงอย่างเดียว (Broker)

สิ่งเหล่านี้คือรูปแบบการผลิตในอนาคตที่จะต้องเจอ ดังนั้นประเทศไทยจึงต้องเร่งปรับตัวให้สอดคล้องภาวะการผลิตที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศ

การค้าระหว่างประเทศ หมายถึง การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างประเทศหนึ่งกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก

การค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้นได้เนื่องจากภูมิอากาศของแต่ละประเทศในโลกนี้ไม่เหมือนกัน จึงทำให้ทรัพยากรธรรมชาติของแต่ละประเทศไม่เหมือนกัน

วัตถุดิบและปัจจัยการผลิตมีจำนวนไม่เท่ากัน เป็นเหตุให้ต้นทุนในการผลิตแตกต่างกัน ทำให้ความชำนาญในการผลิตสินค้าและบริการแตกต่างกัน

เพื่อให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องได้รับประโยชน์สูงสุด แต่ละประเทศจึงเลือกผลิตสินค้าหรือบริการที่ใช้ปัจจัยการผลิตที่มีมากมายภายในประเทศนั้นๆ จะทำให้ได้สินค้าและบริการที่มีคุณภาพดีและต้นทุนต่ำ แล้วนำสินค้าไปขายในตลาดโลก

สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศ

ส่วนสินค้าและบริการที่ผลิตเองแล้วต้นทุนสูง หรือไม่สามารถผลิตได้ก็จะซื้อมา
บริโภค

การแลกเปลี่ยนลักษณะนี้ทำให้ประชากรชาวโลกได้ใช้สินค้าที่มีคุณภาพดี ราคาไม่
แพง เช่น

ประเทศไทยมีดินฟ้าอากาศที่เหมาะสมที่จะทำการเกษตร ประเทศไทยก็จะผลิต
สินค้าเกษตร เช่น ข้าว เมื่อได้ผลผลิตก็จะส่งไปขายในตลาดโลก

ส่วนประเทศอิรักมีปัจจัยการผลิตเหมาะที่จะผลิตน้ำมัน อิรักก็จะผลิตน้ำมันส่งไป
ขายในตลาดโลก ก็จะทำให้อิรักมีรายได้จากการขายน้ำมัน โดยประเทศอิรักนำเข้าข้าวจาก
ประเทศไทย ส่วนประเทศไทย มีรายได้จากการขายข้าว นำรายได้ซื้อน้ำมันมาใช้ในประเทศ
เป็นต้น

การค้าระหว่างประเทศก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ▶ ทำให้ผู้บริโภคมีโอกาสบริโภคสินค้าใหม่ๆ เพิ่มขึ้นและมีมาตรฐานดีขึ้น นั่นคือสินค้าใดที่ประเทศเราผลิตไม่ได้เราก็จะสั่งซื้อมาจากต่างประเทศ ถ้าไม่มีการค้าระหว่างประเทศประชาชนแต่ละประเทศก็จะบริโภคแต่สินค้าที่ผลิตได้ภายในประเทศของตนเท่านั้น ซึ่งส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่และมาตรฐานการครองชีพของประชาชนดีขึ้น
- ▶ ทำให้ผู้บริโภคมีโอกาสบริโภคสินค้าในราคาที่ถูกลง กรณีนี้เป็นกรณีที่ประเทศนี้ผลิตได้แต่ต้นทุนสูงก็จะเลือกนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ เช่น ถ้าประเทศไทยผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าเองแพงกว่านำเข้าจากต่างประเทศ ประเทศไทยก็ไม่ควรผลิตเอง

- ▶ ทำให้การใช้ทรัพยากรของโลกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้รับประโยชน์สูงสุด ก่อให้เกิดการแบ่งงานกันทำตามความถนัด ตามความสามารถ ต้นทุนในการผลิตสินค้าจึงต่ำ แล้วนำมาแลกเปลี่ยนกันจึงทำให้การใช้ทรัพยากรของโลกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ▶ มีผลต่อการพัฒนาเทคโนโลยี ทำให้ความรู้และวิชาการต่างๆ เทคนิคการผลิตกระจายไปยังประเทศต่างๆ แต่ละประเทศก็จะได้มีโอกาสพัฒนาและปรับปรุงการผลิตให้ดีขึ้น
- ▶ การแก้ปัญหาวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ ในกรณีเกิดภัยธรรมชาติ การนัดหยุดงาน หรือวิกฤติการณ์ทางการเมืองภายในประเทศ ซึ่งอาจมีผลทำให้การผลิตในประเทศตกต่ำหรือหยุดชะงักลง อาจแก้ปัญหานี้โดยการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

นโยบายการค้าระหว่างประเทศที่หลากหลาย ประเทศต้องการให้เป็นก็คือนโยบายการค้าเสรีทั่วโลก แต่ในทางปฏิบัติแล้วลักษณะการค้าระหว่างประเทศที่มีอยู่ในปัจจุบันมีลักษณะที่เป็นไปในรูปแบบของการค้าที่ไม่เสรี กล่าวคือประเทศต่างๆ มักใช้นโยบายภาษีหรือนโยบายที่มิใช่ภาษีมาเป็นข้อจำกัดเพื่อควบคุมการค้ามากขึ้น

ทำให้ผลประโยชน์จากการค้าระหว่างประเทศลดน้อยลงไป ในขณะที่เดียวกันประเทศเหล่านี้ก็ยังมองเห็นผลดีของการค้าเสรี แต่จะให้เกิดการค้าเสรีกับทุกประเทศทั้งโลกคงเป็นไปได้ยาก

ด้วยดังกล่าวจึงมีบางประเทศหันมารวมตัวกันเป็นกลุ่มแล้วพยายามลดหรือเลิกใช้นโยบายจำกัดการค้าระหว่างประเทศภายในกลุ่ม พร้อมกับหาช่องทางขยายการค้าระหว่างให้กว้างขวางขึ้น ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่ายได้

โดยมีการจัดตั้งสถาบันระหว่างประเทศขึ้นเพื่อตกลงร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายเกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศร่วมกัน แนวคิดดังกล่าวจึงเป็นที่มาของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

WTO (World Trade Organization)

เป็นองค์การการค้าระหว่างประเทศที่พัฒนามาจากการทำความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (GATT : General Agreement on Tariffs and Trade)

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการค้าเสรีระหว่างประเทศ กำกับการดำเนินการของประเทศสมาชิกให้ไปตามความตกลงทางการค้า ยุติกรณีพิพาททางการค้าระหว่างประเทศสมาชิก และเป็นเวทีเจรจาการค้าของประเทศสมาชิก WTO

ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2538 โดยมีที่ตั้งสำนักงานอยู่ที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 59 และมีสถานะเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้ง ประเทศไทยจะได้รับประโยชน์จากการเป็นสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการเปิดตลาดการค้าทั้งจากการลดภาษีศุลกากรและการยกเลิกมาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากรของประเทศคู่ค้า และจากการเปิดเสรีตลาดการค้าบริการระหว่างประเทศ

นอกจากนี้ประเทศไทยจะได้ประโยชน์ที่จะไม่ถูกประเทศใหญ่ๆ ใช้อำนาจทางเศรษฐกิจบีบบังคับแต่ข้างเดียว ในขณะเดียวกันการเข้าเป็นสมาชิกก็ทำให้ไทยต้องมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบเช่นเดียวกัน และจะต้องปรับตัวเพื่อเข้าสู่การแข่งขันที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น

เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA: ASEAN Free Trade Area)

สมาคมอาเซียนจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2510 โดยมีประเทศสมาชิกที่ร่วมก่อตั้งในขณะนั้น 5 ประเทศ คือ ไทย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ มาเลเซียและฟิลิปปินส์

เกิดขึ้นจากแรงจูงใจทางการเมืองมากกว่าทางเศรษฐกิจ เพื่อยุติข้อบาดหมางทางด้านพรมแดนระหว่างมาเลเซียและอินโดนีเซีย ปัจจุบันมีประเทศสมาชิก 10 ประเทศ

มีวัตถุประสงค์ เพื่อเร่งรัดความเจริญทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคมและการพัฒนาทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค เพื่อส่งเสริมให้ความร่วมมือกันในด้านต่างๆ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์ และการบริหาร

ในปีพ.ศ. 2535 อาเซียนได้ลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน และความตกลงว่าด้วยอัตราภาษีพิเศษที่เท่ากันสำหรับเขตการค้าอาเซียน เพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนให้เสร็จสิ้นภายใน 15 ปี โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับสินค้าอาเซียนในตลาดโลก ซึ่งจะช่วยให้ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยมีการลดอัตราภาษีศุลกากรระหว่างประเทศสมาชิกตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 ทำให้การค้าภายในกลุ่มอาเซียนมีการขยายตัว